

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4EMCdo/2/2013
Identifikačné číslo spisu:	7207201866
Dátum vydania rozhodnutia:	23.09.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Edita Bakošová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7207201866.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s., so sídlom v Bratislave, Mamateyova č. 17, proti povinnej FILANDRA, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Bukovecká č. 14, o vymoženie 57,29 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 49 Er 175/2007, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 31. júla 2012 sp. zn. 5 CoE 22/2012 a proti uzneseniu Okresného súdu Košice II zo 16. januára 2012 č.k. 49 Er 175/2007-11, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 31. júla 2012 sp. zn. 5 CoE 22/2012 v potvrdzujúcom výroku o trovách exekúcie a vo výroku o trovách odvolacieho konania a uznesenie Okresného súdu Košice II zo 16. januára 2012 č.k. 49 Er 175/2007-11 vo výroku o trovách exekúcie z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súdu Košice II na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice II (ďalej len „okresný súd“) uznesením zo 16. januára 2012 č.k. 49 Er 175/2007-11 vyhlásil exekúciu za neprípustnú, exekúciu zastavil a súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie nepriznal. Neprípustnosť exekúcie a jej zastavenie odôvodnil ustanovením § 57 ods. 1 písm. g/ zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) majúci za to, že je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať. Z výpisu z obchodného registra považoval za zrejmé, že povinná ako obchodná spoločnosť po tom, čo Okresný súd Košice I uznesením z 12. februára 2010 č.k. 27 Cbr 72/2000-20 zrušil spoločnosť bez likvidácie, zanikla bez právneho nástupcu dňa 23. marca 2010 a stratila tak spôsobilosť byť účastníkom exekučného konania, pričom nedostatok tejto procesnej podmienky exekučného konania je neodstrániteľný. Výrok o nepriznaní náhrady trov exekúcie súdnemu exekútorovi odôvodnil tým, že povinnosť zaplatiť náhradu týchto trov nebolo možné uložiť povinnej, pretože tá zanikla bez právneho nástupcu, a nebola ani zistená procesná zodpovednosť (zavinenie) oprávnenej za zastavenie exekúcie v zmysle § 203 ods. 1 Exekučného poriadku, keďže tá v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie v roku 2007 nemohla predpokladať, že povinná bude v roku 2010 vymazaná z obchodného registra.

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“), na odvolanie súdneho exekútora, uznesením z 31. júla 2012 sp. zn. 5 CoE 22/2012 odmietol jeho odvolanie proti výroku o zastavení exekúcie a výroku o jej vyhlásení za neprípustnú, potvrdil výrok uznesenia, ktorým súd nepriznal súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie a oprávnenej ani exekútorovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Rozhodol tak s poukazom na § 219 ods. 1 O.s.p. majú za to, že odvolaním napadnutá časť uznesenia exekučného súdu o trovách exekúcie je správna a podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. exekútor nie je osobou oprávnenou na podanie odvolania do výroku o zastavení exekúcie a výroku o jej vyhlásení za neprípustnú. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa vo vzťahu k potvrdzujúcemu výroku o trovách exekúcie uviedol, že zánikom povinnej bez právneho nástupcu zanikla jej spôsobilosť byť účastníčkou konania, preto bolo potrebné vyhlásiť exekúciu za neprípustnú a zastaviť ju podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku. Uviedol, že skutočnosť, že exekútor navrhol zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku nemá žiadny právny význam, lebo súd nie je viazaný jeho návrhom, ani dôvodmi jeho návrhu a dôvod pre zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku je vtedy, keď povinný v čase rozhodovania súdom existuje, ale je nemajetný.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) na základe podnetu súdneho exekútora napadol uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách exekúcie a v tejto časti potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu (ďalej len „napadnuté rozhodnutia“) mimoriadnym dovolaním, v ktorom vyslovil názor, že spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Uviedol, že súdy nesprávne stanovili dôvod zastavenia exekučného konania. V prípade, ak povinný zanikne bez právneho nástupcu a bez likvidácie, exekučné konanie sa zastaví z dôvodu, že majetok povinného nepostačuje ani na úhradu trov exekúcie (§ 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku) a nie podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku ako nesprávne vychádzali súdy nižších stupňov. Vzhľadom na dôvod zrušenia povinnej bez likvidácie a jej vymazanie z obchodného registra súdy mali pri zastavení exekúcie postupovať podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku a následne pri stanovení náhrady trov exekúcie aplikovať § 203 ods. 2 vetu prvú Exekučného poriadku a priznať súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie od oprávnenej.

Oprávnená považovala napadnuté rozhodnutie za vecne správne a preto navrhla mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Súdny exekútor sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora je dôvodné.

Podľa § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e O.s.p., ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom mimoriadneho dovolania, ale aj dôvodmi uplatnenými v mimoriadnom dovolaní. Obligatorne (§ 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Vady konania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p. (prípád nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážka veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípadne nedostatok návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným) neboli generálnym prokurátorom namietané a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza, že napadnuté rozhodnutia spočívajú na nesprávnom

právnym posúdení vecí (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením vecí je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 196 Exekučného poriadku za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času. Ak je exekútor platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa osobitného zákona, zvyšuje sa jeho odmena o daň z pridanej hodnoty.

Náklady podľa § 196 uhrádza povinný (§ 197 Exekučného poriadku).

Podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie.

Ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený. To neplatí, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom. V takomto prípade znáša trovy exekúcie súd; súd nemá právo na náhradu trov exekúcie, ktoré platil (§ 203 ods. 2 Exekučného poriadku).

Exekučný poriadok pripúšťa výnimky zo zásady, podľa ktorej trovy exekúcie uhrádza povinný (§ 197 ods. 1 Exekučného poriadku). Oprávnený spravídla znáša trovy exekúcie podľa princípu zavinenia a princípu voľnej úvahy súdu. Okrem toho, oprávnený musí uhradiť trovy exekúcie, aj keď zastavenie exekúcie nezavinil a nemohol ho predvídať, ak k zastaveniu došlo z dôvodu, že majetok povinného nestačil ani na úhradu trov exekúcie.

S dôvodom vytýkaným napadnutým rozhodnutiam generálnym prokurátorom treba súhlasiť, pretože súdy nižších stupňov nevenovali pozornosť tomu, z akého dôvodu došlo ex offio k výmazu povinnej z obchodného registra, ktorá skutočnosť má dopad na dôvod zastavenia exekúcie v zmysle § 57 Exekučného poriadku a následne aj na rozhodnutie o trovách exekúcie. Ak totiž dôvod zastavenia exekúcie spočíva v dôvode uvedenom v § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku, o trovách exekúcie treba rozhodnúť podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku, v ktorom prípade musí uhradiť trovy exekúcie oprávnený.

Dovolací súd sa stotožňuje s názorom generálneho prokurátora, že v prípade, ak povinná bola zrušená bez likvidácie z dôvodu, že nemá obchodný majetok, ktorý by postačoval na náhradu primeraných výdavkov a odmeny za výkon funkcie likvidátora, prichádza do úvahy zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku z dôvodu, že majetok povinnej nestačí ani na úhradu trov exekúcie, a nie podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku z dôvodu existencie iného dôvodu, pre ktorý nemožno exekúciu vykonať. Právne závery súdov nižších stupňov, ktorými ustálili dôvod zastavenia exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, treba považovať bez zohľadnenia dôvodov, pre ktoré došlo na základe uznesenia Okresného súdu Košice I z 12. februára 2010 č.k. 27 Cbr 72/2009-20 k zrušeniu povinnej bez likvidácie a následne k jej výmazu z obchodného registra, za vecne nesprávne. Preto aj ich rozhodnutie o trovách exekúcie nemožno považovať za správne. Rovnaký právny záver prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky aj vo svojich rozhodnutiach sp. zn. 4 MCdo 14/2006 zo dňa 29. marca 2007 a sp. zn. 3 MCdo 10/2011 zo dňa 24. novembra 2011.

Keďže súdy nižších stupňov založili svoje rozhodnutia na právnych záveroch, ktoré nepovažuje dovolací súd za správne, Najvyšší súd Slovenskej republiky preto obe uznesenia súdov nižších stupňov vo výroku o trovách exekúcie zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil Okresnému súdu Košice II na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 3 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

v spojitosti s § 243i ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.